

Calors d'agost

de juliol, pel que hem hagut de constatar i de patir. Sembla, segons que es desprèn dels registres històrics (massa curts), que aquestes temperatures immoderades fa molts anys que no es coneixien, com ara a la ciutat de Morella, amb uns 38 °C que no es veien des del temps de la Primera Guerra Mundial. Bé, doncs, segurament és cert que les mitjanes universals de la temperatura puguen lentament però implacable, i que gran part de la culpa la tenim els humans insensats. També és cert, però, que cada pocs anys, en aquest país, és costum de lamentar-se de la gran calor que fa, de com és d'insuportable la temperatura que ens manté afligits i extenuats, de l'infortuni d'haver d'aguantar aquest capritx inaguantable del clima. Ens en queixem cada any, per vici històric, igual com alguns dies de cada hivern ens queixem dels excessos del fred. El cas és que arribà aquest estiu immoderat amb grans calors impròpies de països assenyats i civils, s'instal·là sobre l'aire i la terra amb excessos inhumans, i no sé si quan vostès llegiran aquest paper (una setmana després d'escrit) la calor indecent haurà baixat a límits habituals i raonables o haurà tornat als extrems, vist que el clima sempre camina per viaranyos incomprensibles. L'única certesa és que no habitem un país amable i temperat, sinó uns litorals, valls i muntanyes de la vora del Mediterrani, amb pluges tan regulars com incertes a la tardor i a la primavera, sequedat i calors a l'estiu, fred variable a l'hivern, i a passar-ho bé amb aquest clima que tenim el vici de considerar privilegiat, però que és una font contínua d'inestabilitats físiques, mentals i emocionals. No correspon a la fe que hi tenim, i per tant els excessos, que d'altra banda no són excepcionals sinó ordinaris, sempre ens agafen per sorpresa i amb un sentiment d'injustícia, basat òbviament en l'oblit selectiu. D'acord que enguany aquests mesos de juliol i d'agost –amb els cèlebres vents africans, plens de pols, que sempre ens sorprenen però que igualment tornen sempre– han estat més llargament calorosos del que indiquen les mitjanes estadístiques, però superar la calor mitjana també és un costum climàtic que es repeteix cada pocs anys. Es repeteix, invariablement, però cada any que torna, ens agafa com qui diu desentrenats. Com si esperàrem, il·lusòriament, que l'estiu ha de ser moderat, sobretot els qui vivim a la vora de

Joan Francesc Mira

la mar i hem de patir, a més, el suplement de xafigor que ens procura la humitat de la nostra estimada mar antiga.

Com si ens consideràrem, gairebé cada estiu, víctimes d'alguna alteració maligna de la norma climàtica. Com si la

nostra experiència del clima estiuenc no fora la suor, i per a alguns com jo un malestar intolerable: jo enyore, cada estiu, els núvols de Bretanya, i la fresqueta d'Escòcia o del Cantàbric. I practique, com en tantes altres coses, la bíblica virtut de la paciència. No m'agrada queixar-me de la incomoditat que imposa la meua geografia: n'hi ha de molt pitjors. Tinc la impressió que en altres latituds més boreals la població és més realista: saben que l'hivern és llarg i molt fred, que hi neva sovint, que el gel cobreix la terra, que la normalitat inclou la pluja permanent. I saben que la tardor és la tardor, la primavera és la primavera, que l'estiu és curt i asfixiant a Nova York i ple de mosquits a les planes de Rússia o entre els llacs innombrables de Finlàndia. Ací, quan arriba la calor i el sol (això que vénen a buscar amb entusiasme els habitants de terres d'estius ennuvolats), hem de suportar durant dos o tres mesos que tots els noticiaris televisius dediquen la meitat del temps a recordar-nos quines calors tan horribles passem, repetint cada dia imatges de termòmetres amunt o avall dels quaranta graus, i de turistes o indígenes refrescant-se a les fonts de les ciutats, quan no omplen les platges d'un formiguer espès de cossos nus que encara deu augmentar notablement la temperatura de l'aire. I llavors ens precipitem a l'aire condicionat, com si no fórem hereus d'incomptables generacions que han viscut sense aquesta refrigeració antinatural, i ni tan sols es llevaven la roba: els senyors s'afluixaven la corbata i el coll dur, les senyores portaven vestits més o menys vaporosos, i això era tot. No aprendrem mai la virtut de la paciència, ni tan sols de la paciència climàtica que hauria de ser tan natural i tan antiga.

P.S. Per un d'aquells errors inescrutables de la informàtica, o de no sé quins aparells o sistemes, la setmana passada aparegué en aquesta pàgina un article ja publicat fa menys de dos mesos. Des de la meua innocència, demane disculpes als lectors.

“Com si la nostra experiència del clima estiuenc no fora la suor, i per a alguns com jo un malestar intolerable: jo enyore, cada estiu, els núvols de Bretanya, i la fresqueta d'Escòcia o del Cantàbric. I practique, com en tantes altres coses, la bíblica virtut de la paciència. No m'agrada queixar-me de la incomoditat que imposa la meua geografia: n'hi ha de molt pitjors”